

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm IX. Duo simul.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

habetur expressè in l. furti, 6. ff. de his qui notantur infamià; *Si furti, vel aliis famosis actionibus condemnatus pronocauit, pendente iudicio, nondum inter famosis habetur.* Resp. Ita iure ciuili statutum esse, vt tamen si sententia absolutè lata sit, tamen non omnino efficaciter censeatur afficere personam, donec elapsum sit tempus decendij, quod pro appellationis subsidio conceditur. At verò censuræ, præsertim excommunicationis sententiæ, quæ ex ecclesiastica à Christo tradita potestate, seu clauæ procedunt, si absolutè alicui imponantur, efficaciter in eum transeunt, iuxta verbum Christi Domini Matth. 18. *Quæcumque alligaueritis super terram, erunt ligata & in calo.* Neque alium decet esse modum liberandi se à vinculo per Ecclesiam iniecto, nisi per eiusdem absolutionem: quare subiungitur: *Et quæcumque solueritis, erunt soluta & in calo.* Exinde verò prouenit commune Canonistarum pronuntiatum; Excommunicationis sententiam, aliamue propriè dictam censuram alio modo tolli non posse, nisi per canonicam absolutionem.

3 NOTANDVM III. Excommunicatos ab Episcopo, Metropolitanus, tamen si ad ipsum appellatum sit, ordinariè non ipsemet absoluerit, sed ad excommunicatorem remittere debet. Excipitur primò: Nisi periculum in mora sit, iuxta c. sacro 48. de sent. excommun. Secundò: Si Episcopus absoluerit renuat, tunc Archiepiscopus absoluet, vt hic. Tertio: Si legitime constet, excommunicationem iniuste illatam esse, vt hic. Verum tamen si de hac iniustitia cognoscendum sit, excommunicator Episcopus citari debet, vt eo presente cognitio fiat, sicuti monet Gl. in cit. c. sacro, ver. constituet, & sumitur ex c. Romana, 3. §. sententias, de appellat. in 6. Videri potest Syl. ver. absolutio, 2. q. 7. Tabiena ver. Archiepisc. n. 3. Suarez de censur. disp. 7. sect. 2. n. 3 2. & quæ scribit Quaranta in Summa Bullarij, ver. Archiepiscopi auctori- tas 18.

4 NOTANDVM IV. Ante absolutionem ab excommunicatione in externo foro cautio de satisfaciendo exigenda est, saltem iu-

ratoria. Quod intelligitur, si absolendus de violando iuramento suspectus non sit, vt hic notat Abb. c. 4. & dixi lib. 1. tr. 5. p. 2. c. 6. q. 2. dicto 4.

CAPITVLVM IX.

Duo simul.

PARAPHRASIS.

Primates, ac Patriarchæ, licet honoris prerogatiuas inter alios habeant, tamen non exercent iurisdictionem erga subditos Archiepiscoporum, nisi vel sacri Canones concedant (vt in causis appellationum) vel diuturna consuetudo, vel speciale Apostolicæ Sedis priuilegium, seu id Ecclesiæ, seu personæ datum sit.

SUMMARIUM.

De causis eorum, qui Archiepiscopis, & Episcopis subditi sunt, nec Patriarcha, nec Primas cognoscit, nisi per appellationem legitimam, aut vigore consuetudinis, seu priuilegij.

NOTANDVM I. Sicuti plures Episcopi sunt sub vno Archiepiscopo, seu Metropolitanano, ita plures Metropolitanani sunt sub vno Primato seu Patriarcha, vt colligitur etiam ex c. 1. d. 99. Quare sicuti Metropolitanus spectato communi iure, causas eorum, qui Coepiscopis subiecti sunt, non cognoscit, nisi per appellationem ad ipsum deuoluantur, c. pastoralis, 11. hoc tit. Ita nec Patriarcha, aut Primas cognoscere potest causas eorum, qui eiusdem regni, aut regionis Archiepiscopis subiecti sunt, nisi per viam appellationis. Ita Gl. magna hic, Imola hic n. 2. Abb. n. 1.

NOTANDVM II. Iurisdictio ordinaria tribus modis comparari potest, Vel ex lege, seu canone: Vel ex consuetudine legitime præscripta: Vel ex Principis priuilegio, dato dignitati, aut personæ. Ita Imola hic n. 1. Querunt hic, quod discrimen sit inter Patriarcham, & Primatem. Resp. Omnis Pa-

triarcha etiam Primas dici potest, seu primæ, aut primariæ Sedis Episcopus, vti colligitur ex c. primæ, d. 99. & docet Petr. Greg. Thol. lib. 15. syntag. c. 10. Sed non omnes Primates Patriarchæ dici possunt; quia maius Patriarcharum nomen ac dignitas censetur, vti bene docet Guil. Dur. in specul. tit. de iurisdic. omnium Iudicum, n. 8. & Ioan. Andr. hic n. 8. Nam primis seculis, vsque ad Iustinianum Imperatorem, eæ tantum Ecclesiæ Patriarchales dicebantur, quas S. Petrus Episcopus ac Pater fundavit, ijsque vti proprius Episcopus præfuit, videl. Romana, Alexandrina, & Antiochena: sed temporis successu obtentum, vt etiam Constantinopolitana, Hierosolymitana, & aliæ quædam principales Patriarchales Ecclesiæ dicerentur: De quibus rectè intelligitur, quod hic Gl. docet ver. Patriarcha, diuersitatem (inter Patriarcham & Primatem) in nomine esse, sed dignitatem eandem.

CAPITVLVM X.

Quod sedem.

PARAPHRASIS.

Ieronensis Archiepiscopus quæsiuit ex Innocent. III. Si infirmitate, aliæque causa impeditus esset, quò minus Suffraganeum seu Episcopum prouinciæ suæ conseruare posset, vtrum alteri Coepiscopo vices suas committere concessum sit. Respondet Papa, id licitum esse; dummodò Episcopus ille Catholicus sit, & in gratia communionis cum Sede Apostolica constitutus

SUMMARIVM.

1. *Munus consecrandi Episcopos ad Archiepiscopum secundum Canones pertinet; consuetudo apud nos obtinuit, vt ad consecrationem Episcopi vicinus Episcopus adhibeatur, assistentibus duobus alijs Episcopis, saltem titularibus.*
2. *Episcopi & Archiepiscopi etiam ea, quæ meri imperij sunt, alteri committere possunt.*

NOTANDVM I. Munus consecrandi Episcopos secundum Canones ad Archiepiscopum pertinet, iuxta c. 1. & seqq. d. 65. quoniam, d. 75. Ita vt ipse sit principalis consecrans, assistentibus sibi duobus Episcopis, c. porrò, d. 66. Apud nos verò consuetudo obtinuit, vt ad consecrationem Episcopi, vicinus aliquis Episcopus adhibeatur, assistentibus ei alijs duobus Episcopis, saltem titularibus.

NOTANDVM II. Episcopi, & Archiepiscopi etiam ea, quæ meri imperij sunt, alteri committere possunt. Ita Gl. hic communiter recepta, ver. committere, quam commendans Abb. n. 4. ait: Quòd de iure canonico omnia delegari possunt ab Ordinarijs, etiam quæ sunt meri, & mixti imperij. Secus autem est de iure ciuili, vti constat ex l. 1. ff. de officio eius, cui mandata est iurisdic. vbi habetur; Ea, quæ ad merum, & mixtum imperium spectant, maioribus tantum iudicibus, in speciale eorum priuilegium, concedi, ideòque delegari non posse, (ordinariè, & seclusa absentia, alioue impedimento) sed ea duntaxat delegabilia esse, quæ iure magistratùs, id est, cuiuslibet magistratui, seu iurisdictionem ordinariam habenti, competunt. At verò delegati à Principe, tam ciuili quàm canonico iure, causas quascunque, etiam criminales delegare possunt, nisi appareat personæ industriam specialiter electam esse, vti constat ex l. 1. in fine, C. qui pro sua iurisdic. iun. Gl. margin. & docet Innoc. in c. venerabili, princ. de offic. deleg. Porrò quid sit imperium merum, quid mixtum, quid simplex iurisdictionis, legi potest apud Guil. Dur. à lum in specul. tit. de iurisdic. omn. Iudic. Bartol. in l. Imperium, ff. eod. tit. Abbas. hic n. 5. & lib. 1. moral. tr. 4. c. 6.

NOTANDVM III. Cùm conceditur facultas accipiendi ordinationem ab Episcopo, intelligitur de Catholico, & qui Sedis Apostolicæ communionem habet; ideòque schismaticus non sit, neque excommunicatus, aut suspensus. Ita Gl. hic ver. gratiæ. Consentit c. quia, 5. de elect. c. 2. de ordinatis ab Episcopo, & c. c. 1. & 2. de Schismaticis.

Vuuu CAP.